

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ערר (י-ם) 20-2399

בית הדין לעררים בירושלים
לפני כב' הדיינת מירב פליישר לוי

העררים:

1. שישאי גלסו
 2. ירוסלם וורקה
 3. י.ו (קטינה)
 4. ב.ו (קטינה)
- ע"י ב"כ עו"ד מיכל פומרנץ

נ ג ד

המשיב: **משרד הפנים - רשות האוכלוסין וההגירה**
ע"י הלשכה המשפטית

פסק דין

עניינו של הערר דנן הינו בהחלטת ראש דסק וועדות הומניטריות מיום 13.08.19, לדחות את בקשת העוררים לקבלת מעמד בישראל מטעמים הומניטריים מכוח "נוהל הסדרת עבודתה של הוועדה הבינמשרדית המייעצת לקביעה ומתן מעמד בישראל מטעמים הומניטריים", (נוהל מס' 5.2.0022), (להלן: "הוועדה") (להלן: "הנוהל"), וכנגד החלטתה של מנהלת אגף אשרות ומעמד, במסגרת ערר הפנימי, מיום 26.05.20, להותיר את החלטת ראש הדסק לדחות את בקשת העוררים למעמד מטעמים הומניטריים על הסף ולא להעביר את ענינם לדיון בוועדה, וזאת בהעדר טעמים הומניטריים מיוחדים המצדקים זאת ומשלא נמצא סיכוי מסוים לקבלת בקשתם.

רקע עובדתי

1. ערר 1 (להלן: "הערר"), הינו אזרח אתיופיה, יליד 1979 אשר הסתנן לישראל ביום 22.3.04, דרך הגבול עם מצריים ומשלא נתפס בעת הסתננותו קבע את מקום מושבו בירושלים. העוררת 2 (להלן: "העוררת") הינה אזרחית אתיופיה גם כן, ילידת 1976, אשר נכנסה לישראל

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ביום 5.4.07 באשרת תייר שהייתה תקפה ל 10 ימים, ונשארה לשהות בישראל בצורה לא חוקית תקופה של שלוש שנים נוספות.

עוד עולה כי, לעוררים הכרות עוד בטרם הגעתם לישראל, ובשנת 2007, בסמוך לאחר הגעת העוררת לישראל, נישאו השניים בכניסה האתיופית בירושלים.

2. מקורות העוררים בישראל עולה כי,

א. ביום 1.5.04, פנה העורר **לנציבות האו"ם לפליטים** בבקשה להגנה, נציבות האו"ם החלה בבדיקת הבקשה ובהתאם ניתן לעורר היתר שהות זמני בישראל. בשנת 2009, עוד בטרם סיימה נציבות האו"ם לבחון את בקשתו, הועברה הסמכות להכרעה בבקשות למקלט מדיני בישראל מידי הנציבות לידי המשיב. לפיכך ועם הגשת בקשה מתאימה על ידי העורר הוא זומן לראיון מקלט מקיף ביחידת ה **RSD** לאחריו הועברה בקשתו למקלט להמשך בחינה בידי הגורמים המתאימים אצל המשיב. בסופו של הליך בחינה תקין, ביום 16.9.14, **קיבל מנכ"ל המשיב את המלצת יו"ר הוועדה המייעצת, ודחה את בקשתו של העורר למקלט מדיני בישראל.**

בהמשך, ביום 24.11.14 הגיש העורר למשיב **בקשה לעיון מחדש** בבקשתו, וביום 23.5.17, נדחתה אף **הבקשה לעיון מחדש בהחלטה משלא הוצג מידע חדש ורלוונטי** שיש בו כדי להשפיע על ההחלטה שניתנה זה מכבר בעניינו של העורר. כנגד החלטות אלו **ערר העורר** ביום 26.6.17 **לבית הדין לעררים, ערר (י-ם) 3276-17 (כב' הדיין דורפמן)** וביום 12.2.18 לאחר דיון, בערר ניתן פסק דין מנומק **הדוחה את הערר** בציינו כי **"לאחר שקילת השיקולים הרלבנטיים, מסקנתי היא, כי בעניינו של העורר לא הוכחה עילה להכרה בו כפליט על פי הוראות אמנת הפליטים והנוהל של המשיב או על פי עילת מקלט מקובלת "sur place" ואף לא הוכח בפני כי יש להחיל עליו את עיקרון "אי החזרה" וקבע שלושה חודשי התארגנות לעורר. כנגד פסק דין זה הגיש העורר ערעור לבית המשפט המחוזי עמ"נ 68204-03-18 כב' השופט א. רובין, ולאחר דיון בערר, ביום 22.11.18 דחה בית המשפט את הערר תוך שצייך כי נתן דעתו לכלל טענות העורר ובכללן לטענה כי פעל גם מישראל כנגד שלטונות אתיופיה, כמו גם לפרסומים בינלאומיים אליהם הפנה העורר ולמכתב של אחי העורר, אך לאור טיב הטענות, חלוף הזמן, התנהלות העורר בטרם יצא את אתיופיה והעדר ביסוס אובייקטיבי ממשי לטענות אלו "עניינו הקונקרטי של המערער אינו מצדיק התערבות במסקנתו הסופית של בית הדין, על כן הערעור נדחה".**

ב. במקביל, ביום 11.10.10, ולאחר ששהתה בישראל כשלוש שנים שלא כדין, הגישה העוררת בקשה למקלט מדיני בישראל, וביום 14.3.13 נדחתה בקשה זו על הסף והעוררת נדרשה לצאת מישראל. העוררת לא עשתה כן, ונשארה לשהות בישראל שלא כדין עוד כשנתיים ימים. ביום 10.2.15 וביום 25.3.15 פנתה העוררת למשיב בבקשה שלא להרחיקה מישראל כל עוד אין החלטה חלוטה בעניינו של העורר. ביום 25.12.16 **ביקשה העוררת להגיש בקשת מקלט חדשה** בלשכה האזורית ביפו, העוררת הופנתה להגיש בקשתה ביחידת

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ה RSD האמונה על הטיפול בבקשות מקלט, אך העוררת לא פנתה ליחידה לשם הגשת בקשה כאמור.

ג. בהמשך ולאחר מתן פסק הדין בעניינו של העורר בעמ"נ 18-03-68204 פנו העוררים לבית המשפט בבקשה לקביעת זמן התארגנות ליציאתם מישראל, בית המשפט נעתר וקבע כי העוררים יצאו את ישראל בתוך 3 חודשים ועד ליום 19.3.19.

ד. אז, ביום 17.3.19, יומיים לפני המועד האחרון ליציאתם מישראל, הגישו העוררים למשיב בקשה להסדרת מעמדם מטעמים הומניטריים (להלן: "הבקשה"), וכעבור יומיים הגישו ערר בגין אי מתן מענה לבית הדין 19-2069 (י-ם), ערר שנמחק לאחר שניתן מענה לעוררים. ביום 13.8.19 ניתנה החלטת ראש דסק וועדות הומניטריות הדוחה את בקשתם ההומניטרית של העוררים, כנגד החלטה זו הגישו העוררים ערר פנימי שנדחה אף הוא ביום 26.5.20 על ידי מנהלת אגף אשרות ומעמד אצל המשיב והעוררים נדרשו לצאת את ישראל. כנגד החלטות אלו כאמור, ביום 8.6.20 עררו העוררים לבית הדין, זהו הערר דנן.

ה. תוך כדי תקופת השהות של העוררים בישראל, בשנים 2010, 2016 נולדו לבני הזוג שתי בנות, הן העוררות 3, 4.

3. ביום 16.6.21 התקיים בבית הדין דיון בערר, במסגרתו טענו הצדדים טענותיהם בפני בית הדין.

4. ביום 19.10.21 פנו העוררים בבקשה לצרוף מסמכים, המשיב התנגד לבקשה, והתייחסות לבקשה תינתן במסגרת פסק דין זה.

עיקרי טענות הצדדים

5. עיקר טענות העוררים נגעו לעובדה כי בקשת העוררים להסדרת מעמדם בישראל מטעמים הומניטריים נדחתה על הסף. הליך זה הביא לטענת העוררים לכך שנסיבותיהם העולות לכדי "סיכוי מסוים" לא נבחנו כראוי ועל כן באופן שגוי נמנע מהם להביא עניינם לדיון בפני הוועדה. כמו כן, טענו העוררים כי מהחלטות הדחייה עולה כי לא ניתן משקל להצטרבותן של הנסיבות בעניין העוררים שעה שקורותיהם מורכבים ומעבר לערך הסגולי שיש לכל טיעון בפני עצמו טענו העוררים למשקלם של צבר המשתנים יחדיו ולטעמים נוספים העומדים בבסיס בקשתם, להם לא ניתן המשקל הראוי שהיה בו כדי להעביר עניינם לבחינה בפני הוועדה. כדוגמה לטעמים אלו ציינו העוררים את הימשכות הליכי בחינת בקשת המקלט של העורר שהביאה לשהותם הארוכה של העוררים בישראל, עברו של העורר באתיופיה, העובדה שלבני הזוג נולדו שתי בנות שגדלו, התחנכו בישראל מזה שנים והתעררו בחברה הישראלית, עוד נטען שהמשיב לא התייחס למצב זכויות האדם באתיופיה, לא נתן דעתו לטובת הקטינות ולא בחן את המסמכים שהוגשו לו בעניינם. ועל כן בשל הפגמים בהחלטת המשיב והטעמים ההומניטריים העומדים בבסיס בקשתם העוררים כי בית הדין יורה על ביטול החלטת המשיב והעברת עניינם של העוררים לבחינה ודיון בפני הוועדה.

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

6. **מנגד, סבור המשיב כי דין הערר להידחות** שעה שהחלטה לסרב את בקשת העוררים להסדרת מעמדם בישראל מטעמים הומניטריים ולא להעלות עניינם לדיון בפני הוועדה ניתנה לאחר שהמשיב שקל ושכלל את כל הטעמים והנסיבות שהובאו בפניו, עשה זאת בהתאם לחוק ולנהלים, והגיע להחלטה סבירה שלא נפל בה פגם היורד לשורשו של עניין וכזה המצדיק את התערבות בית הדין בהחלטה.

המשיב עמד על כך כי לזר אין זכות קנויה שעניינו יובא לפני הוועדה, תאר את אופן עבודת ראש הדסק, עמד על טענתו כי מטענות העוררים לא עלו טעמים הומניטריים ייחודיים וכי הלכה למעשה העוררים מבקשים להמשיך ולשהות בישראל מטעמי נוחות, טעמים כלכליים ובשל שהות ארוכת שנים בישראל והתערות בחברה הישראלית, טעמים שאינם מהווים טעם הומניטרי ייחודי המצדיק הבאת עניינם בפני הוועדה. עוד התייחס המשיב לאופן התנהלות העוררים במהלך שהותם בישראל וביחס לבקשותיהם השונות ועמד על כך כי נתן דעתו גם בבחינה הנוכחית לקורות הערר באתיופיה כמו גם לטובת הקטינות בעניינן ניתנה החלטה, לעובדה כי במקרה זה מדובר בהחלטה המתייחסת לתא משפחתי שלם, וכי החלטת ראש הדסק מתייחסת לכל הטעמים להם טענו העוררים בבקשתם ומאלו לא עולה סיכוי מסוים, שבקשתם תתקבל שכן הטעמים שציינו אינם עולים לכדי טעם הומניטרי המצדיק מתן מעמד בישראל. כמו כן התייחס ושלל המשיב את טענת העוררים בדבר החובה לקיים ראיון עם העוררות 3, 4, בטרם תינתן החלטה בעניינן. בנוסף, לאחר הדיון ביקשו העוררים לצרף מסמכים נוספים בעניינה של העוררת 3, מכתב ממטפלת באומנות ומסמך שחרור ממיון, אך המשיב התנגד לבקשה בטענה כי אלו לא עמדו בפניו בעת מתן החלטתו, ומשאלה הוגשו לאחר קיום הדיון בערר, כשמסמך אחד אף נכתב לאחר מועד הדיון.

דיון והכרעה

7. **ראשית אציין כי התנהלות העוררים לאורך שהותם בישראל, עיתוי הגשת הבקשה העומדת במרכזו של ערר זה, ואף הגשת מסמכים נוספים לאחר תום הדיון בערר, עולה לכדי חוסר ניקיון כפיים ועשיית דין עצמי של העוררים.** שכן מקורות העוררים עולה מימד של תכנון הגירה לישראל והצבת המשיב פעם אחר פעם בפני עובדות מוגמרות שהינן תולדה של החלטות בני הזוג בלבד. מנתוני הערר עולה כי לבני הזוג הייתה הכרות מוקדמת עוד בטרם הגיע מי מהם לישראל ומיד בסמוך להגעתה של העוררת לישראל נישאו בני הזוג. העוררת בתרה להגיע לישראל ולהתאחד עם הערר עוד בטרם הוברר מעמדו של הערר בישראל ותוך עשיית דין עצמי שעה שנכנסה לישראל באשרת תייר שעמדה בתוקף לעשרה ימים ונשארה לשהות בישראל שלא כדין כשלוש שנים עד שהגישה בקשת מקלט. בקשתה למקלט של העוררת נדחתה על הסף, וזו לא עררה על כך ונשארה לשהות עוד כשנתיים שלא כדין כשהיא חשופה להליכי אכיפה והרחקה של המשיב וזי בכך כדי להעיז על טיבה של עילת המקלט אליה טענה. ואכן זכותו של אדם לעמוד על טיעוניו, וכך עשה הערר עת פנה לכל ערכאה

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

לאורך הליך בדיקת בקשתו למקלט, אך התנהלות העוררים לאחר מתן פסק הדין בעניינו של העורר במסגרת עמ"נ 18-03-68204, עת פנו העוררים בבקשה למתן אורכה ליציאה מהארץ לצורך התארגנות, אך בפועל לא ניצלו את 90 הימים שניתנו להם על ידי בית המשפט לשם המטרה עליה הצהירו, וניצלו תקופה זו על מנת להיערך להגשת הליך הומניטרי בפני המשיב אותו פתחו יומיים בלבד לפני תום תקופת ההתארגנות שנפסקה להם מצביעה על חוסר תום לב והיעדר ניקיון כפיים בעת פנייתם בבקשת הארכה לבית המשפט ואל מול המשיב שעה שפעם אחר פעם לאורך שהותם בישראל מצויבים העוררים את המשיב בפני עובדות מוגמרות. בשל טיב הבקשה בה נדרש בית הדין להכריעה, ולאחר שניתן זה מכבר פסק דין בנוגע למתן מענה המשיב לבקשה ההומניטרית שהובאה בפניו בערר 19-2069 (כב' הדיין דורפמן), הרי שאין מקום לדחות ערר זה על הסף בשל התנהלות זו. יחד עם זאת, כעולה מהתנהלות העוררים הרי שאין להתעלם מאחריותם לאופן התנהלותם אל מול המשיב בהליכים השונים שיש בה כדי להעיד על הלך מחשבתם, ואחריותם של העוררים על החלטתם להקים תא משפחתי בישראל על כל השלכותיה, בהינתן מעמדם במדינה לאורך השנים.

8. לאחר שקראתי בעיון את כל כתבי הטענות שהוגשו לאורך ההליך ושמעתי את טיעוני הצדדים בדיון, כמו גם את דברי העוררים עצמם, לא מצאתי מקום להתערב בהחלטות המשיב נשוא ערר זה, משמצאתי כי בחינת המשיב את הבקשה הייתה כדין, בהתאם לנוהל, ולגופה של בקשה והחלטת המשיב אינה חורגת באופן קיצוני ממתחם הסבירות באופן המצדיק התערבות בית הדין בהחלטה. ואסביר,

9. מצאתי כי בהליך בחינת המשיב את הבקשה לא נפל פגם שעה שנוהל המשיב מאפשר דחייה של בקשות הומניטריות ללא העברתם לדיון בפני הוועדה, ומצאתי כי החלטת ראש הדסק הינה מפורטת ומנומקת וניתנה לאחר שבחנה את כל טיעוני העוררים ונתנה דעתה למסמכים שהונחו בפניה, הכל בהתאם לשיקול הדעת המסור לה, וכך גם ההחלטה שניתנה במסגרת הערר הפנימי.

לגופה של החלטה,

10. בבסיס בחינת ההחלטה עומדת התשתית החוקית הקיימת בישראל ובהתאם לה, כניסה לישראל ושהייה בה של מי שאינו אזרח ישראלי מותנית בקבלת אשרה ורישיון ישיבה מתאימים. הסמכות ליתן את האשרות ורישיונות הישיבה מסורה למשיב ולו מסור גם שיקול הדעת הרחב הנובע מאופי הסמכות ומריבונות המדינה להחליט מי יבוא בשעריה (ראו בג"ץ 758/88 קנדל נ' שר הפנים; עע"מ 3268/14 אלחאק נ' שר הפנים). המדיניות המופעלת על ידי המשיב לצורך הענקת אשרות ורישיונות ישיבה בישראל לזרים מתאפיינת בגישה של צמצום והגבלה, מדיניות אשר אושרה לא אחת על ידי בית המשפט העליון (ראו עע"מ 11538/05 נטיוסוב נ' שר הפנים; עע"מ 7422/07 אלכסנדרובה נ' משרד הפנים). הדברים האמורים בקשר להיקף שיקול הדעת של המשיב נכונים ביתר שאת שעה שמדובר במתן מעמד מטעמים

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

הומניטריים. במקרים אלו, מסור בידי המשיב שיקול דעת בעל היקף רחב במיוחד, ו"בהתאמה, יהא גדר ההתערבות של בית המשפט בהחלטות ממין זה מצומצם ויוגבל למקרים יוצאי דופן בהם נפל פגם חמור בהחלטה הנוגעת למתן אשרה או רישיון מטעמים הומניטריים, כגון שיקול זר או פגם חמור אחר היורד לשורש העניין" (ראו בג"ץ 2629/03 איבשין נ' שר הפנים).

11. כעולה מהחלטות המשיב בבקשה, עמדו בפניו כל העובדות הרלוונטיות לבחינת הבקשה, וזה נתן דעתו לכלל טענות העוררים ובכלל זאת להיבט הימשכות ההליכים אל מול המשיב, ו"טובת הילד" שעה שההחלטה נוגעת גם לעוררות 3, 4 שהינן קטינות. כמו כן במסגרת שיקוליו נתן המשיב דעתו לזיקת העוררים לישראל ובסקלול כל משתני העוררים שקל האם מבקשת העוררים עולה "סיכוי מסוים", ומשהגיע למסקנה כי הבקשה לא עולה לכדי "סיכוי מסוים, דחה את הבקשה על הסף:

א. המשיב נתן דעתו לשהות הממושכת של העוררים בישראל, בשים לב כי שהות זו לאורך כל תקופתה הייתה זמנית ובמסגרת הליכים שהיו תלויים בפני המשיב, וערכאה אחר ערכאה נדחו על ידו, וביחס לעוררת הרי שהיא שהתה בישראל תקופה של 5 שנים שלא כדין. בהתייחס לכך הרי הלכה ידועה היא שאין בשהייה ממושכת בישראל, כדי להוות טעם הומניטרי המצדיק מתן מעמד בישראל, ואך טבעי כי שהייה ממושכת במקום תיצר זיקה לאותו המקום, לעניין זה ראה התייחסותו של כב' השופט א. רובינשטיין בעע"מ 10894/08 גבריאל דג'אן נ' שר הפנים (פורסם בנבו) "בודאי שאין לומר כי עצם הימצאותו של המערער בארץ זמן רב יכול להצדיק מתן מעמד, שמא יצא חוטא נשכר".

ב. המשיב נתן דעתו לכך כי הבקשה נוגעת לארבעת העוררים המהווים תא משפחתי אחד, היבט שיש בו כדי להשפיע על טובת הילד (ראה בהמשך) וזיקות העוררים לישראל. מעובדות הערר עולה כי העוררים הינם בני הדת הנוצרית ושמרו אמונתם גם בהיותם בישראל עת התחתנו חתונה נוצרית ושלחו את העוררת 3 למסגרת לימודים ברוח זו בבית הספר הצרפתי בירושלים. העורר אינו דובר עברית, מתפרנס תוך קושי מעבודות מזדמנות וגם העוררת אינה שולטת באופן מלא בשפה. מכאן כי ככל הנראה התא המשפחתי מתנהל שלא בשפה העברית ובהינתן כי מוצאם של בני הזוג הינו מאתיופיה וכפי שהופיעו בפני בית הדין בדיון, עולה כי העברית אינה שגורה בפייהם, ומצטייר כי התא המשפחתי בעל זיקה לתרבות מדינת מוצאם של העוררים אתיופיה ואלו אינם בעלי לזיקה עודפת לישראל. בשים לב גם לגיל העוררים בעת כניסתם לישראל ולעובדה כי לעוררים בני משפחה המתגוררים באתיופיה בעוד בישראל אין להם קרובי משפחה. כמו כן, ממסמכי הערר לא עולה כי לעוררים קשרים חברתיים תרבותיים, תעסוקתיים משמעותיים וייחודיים שיש בהם כדי לייחד את העוררים ממהגרים אחרים המבקשים לקבל מעמד בישראל וכדי להוות

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

טעם מיוחד העולה לכדי טעם הומניטרי המצדיק מתן מעמד בישראל, ובהיבט זה מצאתי כי שיקולי המשיב מצויים במתחם הסבירות.

12. כמו כן, לאחר בחינה ודחיית בקשת העורר למקלט על ידי מספר צוותי עבודה אצל המשיב ובידי שתי ערכאות שיפוטיות, והיות החלטה זו חלוטה זה מכבר, הרי שאין מניעה ביטחונית כי העוררים ישובו למדינת מוצאם וימשיכו שם לנהל את התא המשפחתי הקיים שהקימו.

13. מהתנהלות העוררים אל מול המשיב במסגרת בקשותיהם השונות, עולה כאמור חוסר נחת,

שיש בה כדי להצביע על הלך מחשבת העוררים ושאיתם לקבוע את מקום מושבם בישראל,

בהתנהלות זו יש כדי להשפיע ולדחות את טענת העוררים לפיה יש לראות בקורותיו של

העורר באתיופיה כטעם הומניטרי ובגינה ליתן להם מעמד בישראל. בהינתן חלוף הזמן הרב

שעבר ממועד האירועים, משך הזמן הקצר יחסית בו נכלא ועונה לטענתו, כחודשיים ימים,

ובהינתן התייחסות בית המשפט במסגרת פסק הדין בעמ"נ 68204-03-18, למשקלן ולמידת

רלוונטיות ראיות אלו לימים אלו: "יש די אינדיקציות המלמדות שהמאסר אינו מלמד על

הצפי למערער אם יחזור לארץ מוצאו, תקופת המעצר לא הייתה ארוכה ובסופה שוחרר

המערער מבלי שהועמד לדין אחר כך. לא נטען כי במסגרת ההתייחסות במשטרה ננקטו נגדו

אמצעים כלשהם. המערער לא יצא מארצו למצריים מיד עם שחרורו אלא רק חודשיים

מאוחר יותר. המערער יצא דרך מעבר גבול מוסדר תוך שימוש בדרכונו". עוד התייחס בית

המשפט גם לכתבה העיתונאית ולמכתב של אח העורר שאף צורפו לבקשה זו כטעם הומניטרי

בבסיס בקשת העוררים, בנוגע לאלו איבחן בית המשפט כי "אין מדובר בעיתון ממשלתי או

במודעת דרושים לחקירה שפורסמו על ידי השלטונות באתיופיה אלא מדובר בעיתון מחודש

יוני 2005 שפורסם על ידי מפלגתו של המערער", "הכתבה העיתונאית שצורפה לבקשתו

היא כתבה שפורסמה בעיתון מפלגתו שלו, זאת לפני שנים ארוכות במצד דברים זה קשה

לראות בכתב נסיבה חדשה המלמדת על סכנת רדיפה", ובאשר למכתבו של האח ציין בית

המשפט כי "מדובר במכתב שאינו מחדש דבר אלא חוזר על עובדות שהיו ידועות מפי

המערער עצמו... מה גם שאחיו של המשיב איננו בבחינת מקור מידע אובייקטיבי". ומכאן,

בהינתן התנהלות העוררים מחד ומשקלן של הראיות להן טען העורר מאידך, הרי שהחלטת

המשיב כי אין בהן כדי להוות "סיכוי מסוים" לטעם הומניטרי, מצויה בתוך מתחם הסבירות.

14. בהתייחס להיבט "טובת הילד" שנבחן אף הוא על ידי המשיב, ממושכלות היסוד הינה

אמירתה של כבוד השופטת ש' נתניהו בבג"ץ 758/88 ריצ'רד קנדל נ' שר הפנים (פורסם

בנבו): לפיה "מקומו של קטין אצל הוריו. באשר יישבו הם, שם יישב הוא, ולא להפך. קטין

תלוי בהוריו, ואין הוריו נתלים בו. כאפוטרופסים, הם הקובעים את מקום ישיבתו ולא הוא

את מקום ישיבתם". ובענייננו יש ליתן את הדעת לכך שכל החלטה שתתקבל במסגרת בקשת

העוררים מתייחסת לכלל העוררים, ומכאן כי מסגרת התא המשפחתי תמשיך ותתפקד כתא

משפחתי אורגני ואין מדובר בקטינות אשר ידרשו למרחק מהוריהם או ממסגרת החיים

הבסיסית לה הורגלו שתמשיך לתפקד עבורם, ובשים לב לגילן הצעיר הרי שעיקר יציבותן

נוגעת לתא המשפחתי ופחות לזיקה משמעותית לישראל. כמו כן, לא מצאתי כי במסמכים

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

שהוגשו במסגרת הערר יש ראייה מבוססת לקושי משמעותי וייחודי ביחס לקטינות, מעבר לקושי טבעי שיש במעבר מגורים למדינה אחרת. בהתייחס לזה נתתי דעתי למכתבו של מנהל בית הספר הצרפתי בירושלים מיום 19.12.18, ממנו עולה כי העוררת 3 למדה בבית הספר משנת 2016 "הינה תלמידה חרוצה, והיא נקלטה היטב בתוך בית ספרנו, למרות חוסר ידיעתה בשפה הצרפתית בהגעתה לבית ספרנו בשנת 2016 היא הצליחה ללמוד ולשלוט בצורה מושלמת בתכנית הלימודים הצרפתית בזכות רצונה להצליח ועבודה הרצינית" מכאן כי לעוררת 3 יכולת הסתגלות טובה, קליטה לשפות וכוחות שיוכלו לסייע לה עם מעברה לאתיופיה ובשים לב כי לכל הפחות העוררת 3 מבינה את אחת השפות המדוברות באתיופיה, שכן אביה דובר רק אותה. מכתב זה שופך אור גם בהיבט זיקתה המוחלשת של העוררת 3 להווייה המרכזית בישראל, בהינתן כי על אף גילה הצעיר בתקופת הינקות ספגה את תרבות הבית המקורית יותר להווייה באתיופיה, ושלוש מבין חמש שנות לימודיה עשתה בבית ספר הדובר את השפה הצרפתית שמרבית תלמידיו הינם תלמידי חוץ ולא ישראלים. כמו כן ניתן להתרשם כי לעוררת 3 יכולת ומיומנות הסתגלות טובה בה עשתה שימוש במעבריה בין מוסדות החינוך השונים בישראל ומכאן שביכולתה לצלוח ואף להצליח גם במעבר למדינה אחרת.

באשר למסמכים החדשים שביקשו העוררים לצרף לאחר הדיון בערר, ולאחר שנתתי דעתי כי המכתב מהמטפלת באומנות של העוררת 3 נכתב לאחר מועד הדיון, לא מצאתי כי יש בהם כדי להוות טעם הומניטרי, או לחזק ראיות אחרות שיהיה בהצטברותם כדי להוות "סיכוי מסוים" שיאפשר את העברת בקשת העוררים לוועדה. ממכתבה של גב' יגינה נאות, עולה כי זו חוותה דעתה ביחס לעוררת 3 לאחר 3 מפגשי טיפול באומנות בלבד, ואין בדבריה אלא להצביע על המובן מאליו לפיו היא נתונה "למתח רב עקב חוסר האונים של הוריה בשל חוסר היציבות ואי הידיעה של מצבם בנושא הישארותם בישראל", גם מגיליון השחרור ממיון מיום 22.6.21 עולה כי העוררת 3 סבלת מתופעה של נשירת שיער אך עולה כי זו חלפה לאחר חודשיים ימים ואין כל אינדיקציה לקשר בין העניין הנדון במסגרת ערר זה לבין בעיה בריאותית זו. בהקשר זה טובים הם הדברים שנאמרו אך לאחרונה מסגרת פסק דינו של בית המשפט העליון בע"מ 3091/21 שר הפנים נ' פלונית ואח', מיום 2.5.2022, פסקה 2 לפסק דינו של כב' השופט סולבר: "טיעון הנוגע לטובת הילד יכול, במקרים חריגים, לבסס טעם הומניטרי מיוחד המצדיק מתן היתר או רישיון לפי חוק האזרחות. אולם, לא בכל פגיעה עסקינן; סירוב לבקשת הורה לקבלת היתר או רישיון לפי חוק האזרחות טומן בחובו, בהכרח, פגיעה בטובת הילד, ואף פגיעה משמעותית. הפגיעה מתבטאת, בין השאר, בהפרדת הילד מאחד מהוריו, ולעתים אף בהוצאתו מסביבת המגורים שבה חי וגדל, על כל המשתמע מכך. מכאן, שקביעה כי די בטענה לפגיעה 'רגילה' בטובת הילד – כזו הנובעת באופן הכרחי מהסירוב לבקשה – בכדי לבסס טעם הומניטרי מיוחד, הייתה... הופכת את עצם קיומם של ילדים משותפים, הלכה למעשה, לטעם הומניטרי מיוחד. אם כן, בכדי לבסס טעם הומניטרי מיוחד, אין להסתפק בטענה כללית לפגיעה בטובת הילד, אלא שיש להראות כי

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

בנסיבות המקרה, תיווצר פגיעה קונקרטיה ומיוחדת, החורגת מגדרי הפגיעה הבלתי נמנעת הנגרמת תמיד מאי-מתן ההיתר או הרישיון".

ומכאן ולאחר שלא עלה מטיעוני העוררים פגיעה קונקרטיה ומיוחדת בקטינות, מצאתי גם כאן כי החלטת המשיב גם בהיבט של "טובת הילד" מצויה בתוך מתחם הסבירות.

15. גם באשר לטענת העוררים בדבר החובה לקיים ראיון עם קטינים שעתידיים לצאת את ישראל למדינתם, מצאתי לקבל את עמדת המשיב לפיה במסגרת ערר זה אין צורך לקיים ראיון שכן המכתב של מחלקת יעוץ וחקיקה מיום 10.10.19, נספח 16 לערר, מתייחס מפורשות רק למקרה של "הרחקת ילדי שוהים שלא כדין", וממילא הוא לא חל בעניינינו בו נבדקים הטעמים ההומניטריים הנטענים על ידי העוררים. כלל הוא כי אין על הרשות חובה לערוך ראיונות או להציג חוות דעת משל עצמה אלא במקרים הקבועים במפורש בנהלים. ראו לעניין היבט זה את דברי כבוד השופטת נ' בן-אור בעמ"נ 10453-07-15, פלוני נ' רשות האוכלוסין וההגירה - משרד הפנים (פורסם בנבו): "ככל שסבורים הם שיש להציג תסקיר על מצבה של המשפחה, עליהם לדאוג לכך ולפנות לגורמים המטפלים ברשויות הרווחה בעיר מגוריהם, כמו גם לכל גורם רפואי או שיקומי אחר המטפל בהם. אין זה מתפקידו של משרד הפנים לתור אחר מסמכים רפואיים או לערוך תסקיר, והנטל הוא על מבקש המעמד". ומכאן כי לא נפל פגם בהתנהלות המשיב גם ביחס לטענה זו.

16. אשר על כן, ולאחר שנמצא כי המשיב בחן את הבקשה ונספחיה כדין, ונתן החלטה מנומקת שאדניה נמצאו מבוססים על עובדות קורות העוררים, ולאחר שנתן דעתו גם למסמכים שצורפו לבקשה ובבחינתו עמד גם על משקלם המצטבר של כלל הנתונים כפי שפורט לעיל לא מצאתי כי יש מקום לשנות מהחלטת המשיב לפיה מהבקשה לא עולה "סיכוי מסוים" לקבלת הבקשה או טעם הומניטרי ייחודי המצדיק מתן מעמד הומניטרי לעוררים בישראל, וזאת על סמך הנתונים שעמדו בפני המשיב, מכאן שהחלטה זו מצויה במתחם הסבירות ולא היה מקום להעלות בקשת העוררים לדין במליאת הוועדה.

בקשת העוררים, כאמור, נבחנה בהתאם לנוהל ההומניטרי, המהווה מסלול שיורי המיועד למקרים שאינם עומדים בנהליו האחרים של המשיב. על-פי הנוהל ההומניטרי, לראש הדסק נתונה סמכות לדחות בקשה לקבלת מעמד מטעמים הומניטריים על הסף, והוא מהווה מעין "שומר סף" למען לא תוצף הוועדה הבינמשרדית בבקשות של מי שאין כל סיכוי כי יקבלו מעמד הומניטרי. הדברים האמורים עולים בקנה אחד עם הקביעות הברורות של בית המשפט העליון בעניין אסברוק, שם נקבע כי, "מטעמי יעילות מנהלית, יש היגיון בכך שבקשות אשר על פניהן אינן מגלות טעם הומניטרי יוכלו להידחות על הסף".

17. נוכח כל האמור, לא ניתן לקבוע כי העוררים הניחו תשתית מספקת שיכולה להצביע על טעם הומניטרי מיוחד, שיש בו כדי לבסס סיכוי מסוים לקבלת הבקשה. כאמור מעבר לארץ אחרת לאחר שנים רבות, בכל גיל, אינו דבר קל. אני נכונה להניח כי מעבר כזה יכול לעורר

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

קשיים גדולים ועוד יותר כאשר קטינים נדרשים לקחת חלק במעבר זה, אולם שיקול זה, כשלעצמו, אינו מיוחד לעוררים, והוא אינו מצדיק מתן מעמד ואף אינו מלמד על קיומו של סיכוי מסוים לקבלת הבקשה.

18. **לסיכום** ראוי לציין ולהדגיש, כי למשיב נתון שיקול דעת רחב בהפעלת הסמכות למתן רישיון ישיבה לזרים השהים בישראל. מדיניות הממשלה לעניין הענקת אשרות ורישיונות ישיבה בישראל היא מצמצמת, ומאפשרת זאת רק במקרים חריגים ובהתקיים טעמים מיוחדים. כאשר עסקינן בבקשה להסדרת מעמד לפני משורת הדין, הרי ששיקול הדעת הנתון בידי המשיב הוא רחב במיוחד. על-כן, בית הדין לא יתערב בשיקול דעת זה אלא אם נפל בהחלטה פגם חוקי חמור בהפעלת שיקול הדעת או בתקינות ההליך, היורד לשורשו של עניין. בסופה של בחינה ושקילה, אינני סבורה כי פגם מסוג זה נפל במקרה דנן ועל כן מצאתי כי החלטת המשיב מצויה במתחם הסבירות.

19. **על כן, משלא מצאתי כי החלטות המשיב בבקשה לוקות בחוסר סבירות קיצוני, ומשמצאתי כי לא נפל פגם כלשהו בהליך המנהלי המצדיק התערבות בית הדין, דינו של הערר להידחות.**

סוף דבר

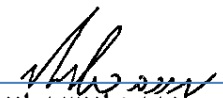
20. סופו של יום, הערר נדחה.

21. לאור שהות רבת השנים ועל מנת ליתן לעוררים ובכללן הקטינות זמן התארגנות משמעותי, העוררים יצאו את ישראל בתוך 90 יום ואם לא כן יהיו חשופים לנקיטת הליכי אכיפה מצד המשיב.

22. העוררים יישאו בהוצאות המשיב בסך 4,000 ₪.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.

ניתנה היום, ט"ו אלול תשפ"ב, 11.9.22, בהעדר הצדדים.

מירב פליישר לוי, דיינת
בית הדין לעררים